

запалення. Натомість у тварин другої групи ще виявляли незначну кількість кірочок, ознаки запалення та свербіж послабшали.

Висновок. Таким чином, застосування вушних препаратів “Оридерміл” та “Отоферонол Голд” є ефективними за отодектозу у котів. Однак, результати досліджень показали, що Оридерміл проявляє кращий та швидший лікувальний ефект ніж препарат Отоферонол Голд.

Список використаних джерел

1. Площинський, І. Використання оридирмілу для лікування отодектозу котів [Текст] / І. Площинський, О. Заярко, Л. Короленко // ВМУ. – 2015. – № 11. – С. 14-15.
2. Шустрова, М. В. Чесоточные болезни и демодекозы животных разных видов (эпизоотология, этиология, патогенез, разработка системы мероприятий по профилактике и ликвидации этих заболеваний в условиях северо-западного региона) : дис. ... доктора вет. наук [Текст] / М. В. Шустрова. – СПб.: СПГАВМ, 1996. – 351 с.
3. Довідник ветеринарних препаратів [Текст] / І. Я. Коцюмбас, В. М. Горжеєв, Ю. М. Косенко та ін. – Львів : ТзОВ «Афіша». – 2013. – 1596 с.
4. Лавріненко, І. В. Отодектоз собак і котів (епізоотологія, діагностика, лікування) : автореф. дис. ... канд. вет. Наук : 16.00.11 / І. В. Лавріненко. – Київ, 2010. – 20 с.

Рацький Маркіян

к.вет.н., докторант

Матюха Ірина

к.с.-г.н, молодший науковий співробітник

Мудрак Дарія

к.вет.н, науковий співробітник

Інститут біології тварин НААН

м. Львів

СТАН СИСТЕМИ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ В ОРГАНІЗМІ ТЕЛЯТ РАНЬОГО ВІКУ ЗА ДІЇ КОРИГУЮЧИХ ЧИННИКІВ

Збереження здоров'я сільськогосподарських тварин у ранньому віці є однією з найактуальніших проблем тваринництва України. Економічні втрати від захворювань та загибелі продуктивного поголів'я, особливо молодняку в Україні є значними. Це зумовлено низьким рівнем їх резистентності внаслідок недостатньої та неповноцінної годівлі, незадовільних умов утримання корів у період тільності [1-3], що призводить до порушення ембріонального розвитку, зниження вмісту імуноглобулінів, імунокомпетентних клітин, вітамінів, макро- і мікроелементів у молозиві та молоці [4-6]. Важливою патогенетичною ланкою розвитку імунодефіцитних станів організму тварин в останній місяць вагітності є дисфункція перекисного окиснення ліпідів (ПОЛ) і, як наслідок, зниження антиоксидантного захисту, що проявляється інтенсифікацією ПОЛ та інактивацією ферментів енергетичного обміну. Вивчення змін системи метаболічного гомеостазу у молодняку тварин має важливе значення для оцінки фізіологічного стану організму [7-9]. Отже, профілактика імунодефіцитного стану новонароджених тварин повинна бути направлена, перш за

все, на підвищення природної резистентності та системи антиоксидантного захисту організму корів.

Дослідження проводились у ТОВ «Молочні ріки» Бродівського району Львівської області на трьох групах корів чорно-рябої молочної породи останнього місяця тільності та їх телятах, розділених за принципом аналогів по п'ять тварин у кожній. Коровам контрольної групи за 20- та 10-днів до передбачуваних родів внутрішньом'язово вводили ізотонічний розчин натрію хлориду, тваринам першої та другої дослідних груп – вітаміни А, D₃, Е, лецитин, L-метіонін, L-аргінін, натрію селеніт у формі ліпосомальної емульсії, дозою 0,04 мл/кг маси тіла. Телятам, отриманим від корів другої дослідної групи, вітаміни А, D₃, Е, лецитин, L-метіонін, L-аргінін, натрію селеніт у формі ліпосомальної емульсії вводили внутрішньом'язово у вказаній дозі у 3-добовому віці. Телятам, отриманим від корів першої дослідної групи, відповідно вводили ізотонічний розчин натрію хлориду. Матеріалом для досліджень слугувала кров телят у 3-, 7-, 14- та 21-добовому віці.

Результати досліджень показали, що введення коровам обох дослідних груп в останній місяць тільності та телятам другої дослідної групи комплексу вітамінів А, D₃, Е, лецитину, L-метіоніну, L-аргініну та натрію селеніту у складі ліпосомальної емульсії впливало на кінцеві та проміжні продукти ПОЛ. Про це свідчить менший вміст ТБК-активних продуктів у тварин обох дослідних груп на 14- та 21-шу добу життя ($p < 0,01$) та гідроперекисів ліпідів у телят першої дослідної групи на 21-шу добу життя ($p < 0,05$), другої дослідної групи в усі періоди досліджень ($p < 0,05$). У плазмі крові телят контрольної групи з віком спостерігали збільшення вмісту продуктів пероксидного окиснення ліпідів. Вірогідні різниці вмісту ТБК-активних продуктів зафіксовано у плазмі крові телят контрольної групи у 14- та 21-му добовому віці ($p < 0,05$).

Як показали результати проведених досліджень парентеральне введення коровам за місяць до отелення та телятам другої дослідної групи досліджуваного препарату, стимулювало активність глутатіонової САЗ телят. Про що свідчить вища глутатіонпероксидазна активність у еритроцитах та плазмі крові тварин дослідних груп протягом всього періоду досліджень у порівнянні з контрольною групою. Проте вірогідні різниці відзначаємо лише у еритроцитах крові телят другої дослідної групи на 14- та 21-шу добу життя ($p < 0,05$; $p < 0,01$). Ці дані свідчать про стимулювальний вплив Селену, який входив до складу досліджуваного ліпосомального препарату, на синтез селензалежної глутатіонпероксидази в еритроцитах і плазмі телят.

При цьому в еритроцитах крові телят обох дослідних груп, у всі періоди досліджень концентрація відновленого глутатіону була більша, ніж у контрольній ($p < 0,05-0,01$).

У цілому одержані нами результати досліджень показали, що парентеральне введення коровам за 20 та 10 днів до отелення та телятам 3-х добового віку досліджуваного препарату, знижує інтенсивність процесів ПОЛ та стимулює глутатіонову систему антиоксидантного захисту народжених від них телят.

Список використаних джерел

1. Масляно, Р. П. Формування імунної відповіді в організмі телят різного віку [Текст] / Р. П. Масляно, Т. С. Матвіїшин // Ветеринарна біотехнологія. – 2005. – № 7. – С. 121-125.
2. Memendez, A. Defensis in the immunology of bacterial infections [Текст] / A. Memendez, В.В. Finlay // Curr. Opin. Immunol. – 2007. – V. 19. – P. 385-392.

3. Boenigk, J. Heavy metal toxicity and bioavailability of dissolved nutrients to a bacterivorous flagellate are linked to suspended particle physical properties [Текст] / J. Boenigk, A. Wiedroiter, K. Pfandl // *Aquat. Toxicol.* – 2005. – V. 71, № 3. – P. 249-259.
4. Jones, C. M. Influence of polled colostrum or colostrum replacement on Ig G and evaluation of animal plasma in milk replacer [Текст] / C.M. Jones, R.E. James // *J. Dairy Sci.* – 2004. – V. 87. – P. 1806-1814.
5. Hammon, H. M. Free amino acids in plasma of neonatal calves are influenced by feeding colostrum for different durations or by feeding only milk replacer [Текст] / H. M. Hammon, J. W. Blum // *J. Anim. Physiol. and Anim. Nutr.* – 1999. – 82, № 4. – P. 193-204.
6. Tischer, M. Comparison of three management programs for control of chronic endometritis in a dairy herd [Текст] / M. Tischer, B. Tenhagen, J. Luhr // *Praktische-Tierarzt.* – 2000. – Vol. 81, № 6. – P. 504-512.
7. Сафонов, В. А. Изменения биохимических показателей крови у высокопродуктивных коров во второй половине беременности и в послеродовой период [Текст] / В. А. Сафонов, А. Г. Нежданов, М. И. Рецкий // *Вестник Российской академии сельскохозяйственных наук.* – 2008. – №3. – С. 74-76.
8. Казимирко, В. К. Свободнорадикальное окисление и антиоксидантная терапия [Текст] / В. К. Казимирко, В. И. Мальцев, В. Ю. Бутылин // *Морион, Киев.* – 2004. – 160 с.
9. Ракитянський, В. М. Пероксидазна та каталазна активність крові у голштинської худоби за дії гідрогумату і мікроелементів [Текст] / В. М. Ракитянський, В. Г. Єфімов // *Науковий вісник Львівського НУВМБТ ім. С. З. Гжицького.* – 2010. – Т. 12. – № 2 (44). – Ч. 2. – С. 250-255.

Романович Микола
аспірант

Науковий керівник: д.вет.н., с.н.с. Куртяк Б. М.

Романович Микола
к.вет.н., доцент

Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького
м. Львів

АКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ ТА ІМУНОБІОЛОГІЧНА РЕАКТИВНІСТЬ У КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА УМОВ ВАКЦИНАЦІЇ І ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ

Відомо, що захворювання шлунково-кишкового тракту птиці різної етіології у більшості випадків супроводжуються активацією вільнорадикальних процесів, змінами у системі антиоксидантного захисту і порушеннями метаболізму білків, ліпідів, вуглеводів та зниженням резистентності їх організму [2].

У зв'язку з цим актуальним є застосування засобів для нормалізації прооксидантно-антиоксидантної рівноваги організму та підвищення імунобіологічної реактивності. Введення до раціону сільськогосподарської птиці антиоксидантів різної природи позитивно впливає на біохімічні процеси як у шлунково-кишковому тракті, так і в усьому організмі птиці [4]. Значні перспективи у цьому напрямку відкриваються за використанням пробіотиків. Вони не мають протипоказань для застосування, факторів відторгнення та їх біологічна основа ідентична мікрофлорі шлунково-кишкового тракту. Пробіотики під час введення в організм птиці